

▶▶ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

Ψεκασμοί και ενημέρωση πολιτών

ΣΤΟΧΟΣ των προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών είναι η μείωση των πληθυσμών τους. Τα προγράμματα που εφαρμόζονται έχουν αποτέλεσμα προς αυτή την κατεύθυνση, τουλάχιστον όσον αφορά στο κοινό κουνούπι. Ενδεικτικά, στην Περιφέρεια Αττικής, σε εβδομαδιαία βάση παράγονται διαδικτυακοί χάρτες με εντομολογικά δεδομένα (είδος και πλήθος κουνουπιών κ.λπ.) για περισσότερα από 60 σημεία προκειμένου να είναι άμεσα διαθέσιμα στους αρμόδιους φορείς της Περιφέρειας. Οπου κριθεί σκόπιμο, η πληροφορία αυτή διοχετεύεται και στους δήμους προκειμένου από κοινού να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ή ενέργειες για την άμεση μείωση των πληθυσμών των κουνουπιών.

Εκτός όμως από τις δράσεις των ψεκασμών, πρέπει να δοθεί σημασία στην εκπαίδευση των πολιτών, όπως επισημαίνει ο κ. Μιχαηλάκης, καθώς, όπως προαναφέρθηκε, το ασιατικό κουνούπι «τίγρης» τείνει να εντοπίζεται σε ιδιωτικούς χώρους, καθιστώντας δύσκολη τη μείωση των πληθυσμών του. Η ενημέρωση «door to door» των πολιτών σε σχέση με το τι πρέπει να κάνουν (π.χ. να μην αφήνουν νερό σε διάφορα σημεία) αναμένεται να φέρει αποτέλεσμα.

Καινοτομίες

Επιπλέον, το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο έχει εκπονήσει επιστημονικές έρευνες για καινοτόμες προσεγγίσεις μείωσης του πληθυσμού των κουνουπιών, όπως είναι η εξαπόλυση στείρων κουνουπιών. Η φιλοσοφία της μεθόδου στηρίζεται στην απελευθέρωση στείρων αρσενικών εντόμων (τα οποία δεν τσιμπά-

νε τον άνθρωπο, μόνο τα θηλυκά κουνούπια τρέφονται με αίμα). Η στείρωση των αρσενικών γίνεται με μεθόδους που βασίζονται στη χρήση ραδιενέργειας, κυρίως με X-rays (από μηχανήματα όμοια με αυτά που υπάρχουν σε νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα) και όχι με γενετικές μεθόδους.

Τα απελευθερωμένα αρσενικά κουνούπια ζευγαρώνουν με τα θηλυκά των φυσικών πληθυσμών και το αποτέλεσμα είναι να μην παράγονται απόγονοι. Η συγκεκριμένη μέθοδος, όμως, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ακόμη ευρέως.

Ειδικότερα σε σχέση με την εξαπόλυση στείρων εντόμων, το ΜΦΙ θα συντονίσει ένα νέο έργο με το ακρωνύμιο «moSquiTo», στο πλαίσιο του «Ελλάδα 2.0». Το έργο στοχεύει αφενός στην ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων για την παρακολούθηση των πληθυσμών του ασιατικού κουνουπιού «τίγρης» και αφετέρου στην άμεση αναγνώριση παθογόνων που αυτά μπορούν να μεταδώσουν (π.χ. δάγκειος πυρετός). ■

ΤΟ ΝΕΟ ΕΙΔΟΣ «ΤΙΓΡΗΣ» ΠΟΥ ΜΑΣ ΗΡΘΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΙΑ, ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΑΙ **ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ: Δράσεις για να... τους**

Τον Αύγουστο και μετά την επιστροφή από τις διακοπές, τον Σεπτέμβριο, η συνεύρεση με οικογένεια και φίλους σε αυλές, βεράντες ή εξωτερικούς χώρους εστιατορίων και μπαρ συνοδεύεται από... τινάγματα και δυσaréσκεια. Ο λόγος; Τα κουνούπια. Η ερώτηση «τι γίνεται φέτος και έχει τόσα κουνούπια» είναι πολύ συχνή. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ του «Ελεύθερου Τύπου», η ενόχληση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο ασιατικό κουνούπι «τίγρης», ένα νέο είδος που έχει εγκατασταθεί στη χώρα μας, αποτελώντας δυνάμει πρόβλημα.

Με βάση τα στοιχεία της Περιφέρειας Αττικής, στο πλαίσιο του Ερευνητικού Προγράμματος για την καταγραφή της παρουσίας και της εποχικής διακύμανσης των κουνουπιών που υλοποιεί σε συνεργασία με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, στην Αττική έχουν καταγραφεί 18 διαφορετικά είδη κουνουπιών. Εξ αυτών,

ΜΑΡΙΑ - ΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ
mgeorganta@e-typus.com

το ασιατικό και περιαιστικό περιβάλλον απασχολούν κατά κύριο λόγο 2 είδη: το κοινό κουνούπι (*Culex ripiens*, δι-αβιβαστής του ιού του Δυτικού Νείλου) και το ασιατικό κουνούπι τίγρης (*Aedes albopictus*, δεν συμμετέχει στη μετάδοση του ΙΔΝ).

Εστίες με λίγο νερό

Σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά καταγράφονται μικρότεροι πληθυσμοί για τα συγκεκριμένα είδη κουνουπιών στο σύνολο της Περιφέρειας Αττικής.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν παρατηρούνται αυξημένοι πληθυσμοί τοπικά, κυρίως του ασιατικού κουνουπιού «τίγρης». Όπως εξηγεί στον «Ε.Τ.» ο εντομολόγος και διευθυντής ερευνών στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, δρ Αντώνης

Μιχαηλάκης, σε αντίθεση με το κοινό κουνούπι, το ασιατικό κουνούπι τίγρης αναπαράγεται σε εστίες με πολύ μικρή ποσότητα νερού, όπως π.χ. μεταχειρισμένα ελαστικά, ανθοδοχεία, πλατάκια γλάστρας, μικρά δοχεία που συσσωρεύουν νερό, φρεάτια, κουβάδες, μικρά δοχεία νερού κ.λπ. Είναι το μοναδικό κουνούπι στην Ελλάδα που δραστηριοποιείται την ημέρα. Χαρακτηριστικό του είναι το ασπρόμαυρο χρώμα του.

Πρόκειται για ένα νέο τροπικό είδος κουνουπιού και οι πρόσφατες βροχοπτώσεις ευνόησαν την παρουσία πολλών εστιών αναπαραγωγής του (κυρίως στις οικίες). Αποτέλεσμα είναι να παρατηρείται έντονη αύξηση του πληθυσμού του σε πολλές αστικές περιοχές.

Τον «τίγρη» τον βλέπαμε Ιούνιο. Τώρα οι κλιματολογικές συνθήκες ευνόησαν την έντονη κυκλοφορία του στην Αθήνα τον Αύγουστο και τον

ΤΟ ΚΛΙΜΑ

«Οι κλιματολογικές συνθήκες ευνόησαν την έντονη κυκλοφορία τους στην Αθήνα τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο», λέει ο δρ Αντώνης Μιχαηλάκης

Σεπτέμβριο. Οι βροχοπτώσεις και οι όχι και τόσο υψηλές για την εποχή θερμοκρασίες είχαν ως αποτέλεσμα να γεμίσουμε πολλές μικρές εστίες», επισημαίνει ο κ. Μιχαηλάκης.

Σύμφωνα με τον ερευνητή αλλά και τους αρμοδίους για το θέμα αντιμετώπισης των κουνουπιών της Περιφέρειας Αττικής, δυστυχώς οι εστίες αυτές απαντώνται κυρίως σε σπίτια και η καταπολέμηση του συγκεκριμένου είδους είναι σχεδόν αδύνατη με τη συνήθη διαδικασία των ψεκασμών. Και αυτό γιατί δεν είναι η δυνατή η εύρεση των εστιών αυτών από τους υπεύθυνους φορείς διαχείρισης κουνουπιών.

Επιπτώσεις στην υγεία

Στις αρχές Σεπτεμβρίου ο ΕΟΔΥ ενημέρωσε για καταγραφή αυξημένου αριθμού περιστατικών λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, θορυβώντας τους πολίτες οι οποίοι